

ΑΦΗΓΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Μεθοδολογία WP3

Δημιουργία και κοινή χρήση
της ψηφιακής φωτογραφικής
σας ιστορίας

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Webinar 3: Δημιουργία και κοινή χρήση της ψηφιακής φωτογραφικής σας ιστορίας

Τεχνικές παραγωγής (λήψη και επεξεργασία)

Προσθήκη κειμένου, λεζάντων και ήχου

Προσθήκη υλικού από ψηφιακά αποθετήρια

Ηθική και ψηφιακή πολιτότητα

Πλατφόρμες διαμοιρασμού

Αξιολόγηση και αναστοχασμός

Αναφορές και βιβλιογραφία

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ SHOOT

Αυτή η μεθοδολογία εισάγει μια καινοτόμο προσέγγιση στη διδασκαλία, ενσωματώνοντας την ψηφιακή αφήγηση μέσω της φωτογραφίας.

Με βάση τη νευροεπιστήμη, η αφήγηση ιστοριών ενισχύει τις συναισθηματικές συνδέσεις, καθιστώντας τις πληροφορίες πιο προσιτές και ευκολομνημόνευτες.

Αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές χωρίς κίνητρα και εκείνοι με μαθησιακές δυσκολίες, αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες για να δημιουργήσει ένα ελκυστικό, χωρίς αποκλεισμούς μαθησιακό περιβάλλον.

Η αφήγηση ιστοριών αυξάνει την εμπλοκή, τη δημιουργικότητα και την κατανόηση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, ενώ ταυτόχρονα καλύπτει διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.

Webinar 3: Δημιουργία και κοινή χρήση της ψηφιακής φωτογραφικής σας ιστορίας

Σήμερα θα μιλήσουμε για
τεχνικές παραγωγής, την ηθική,
και την κοινή χρήση των
ψηφιακών ιστοριών μας, και θα
πάρουμε τροφή για σκέψη.

Από την παραγωγή έως τη δημοσίευση:

1. **Λήψη** → Φωτογραφίζουμε με πρόθεση
2. **Επεξεργασία** → Επιλέγουμε και βελτιώνουμε, βάζουμε σε σειρά, περικόπτουμε
3. **Βελτίωση** → Προσθέτουμε κείμενο, ήχο, αρχειακό υλικό
4. **Λάβετε υπόψη την ηθική** → Σεβασμός και ευθύνη
5. **Μοιραζόμαστε** → Επιλογή πλατφορμών και κοινού
6. **Αξιολόγηση** → Αναστοχασμός και βελτίωση

Τεχνικές παραγωγής - Tips για τη φωτογράφιση

- Φωτισμός
- Εστίαση και ευκρίνεια
- Αυθεντικές στιγμές

1. ΦΩΤΙΣΜΟΣ

- Χρησιμοποιήστε φυσικό φως όποτε είναι δυνατόν
- Αποφύγετε τις έντονες σκιές και την υπερέκθεση, εκτός αν πρόκειται για συνειδητή επιλογή
- Χρυσή ώρα (ανατολή/ηλιοβασίλεμα) = όμορφο, ζεστό φως
- Συννεφιασμένες μέρες = ομοιόμορφο, απαλό φως (ιδανικό για πορτρέτα)

2. ΕΣΤΙΑΣΗ & ΚΑΘΑΡΟΤΗΤΑ

- Διατηρήστε το θέμα σας ευκρινές και καθαρό
- Χρησιμοποιήστε τη λειτουργία εστίασης της φωτογραφικής σας μηχανής με προσοχή
- Η θολούρα μπορεί να είναι καλλιτεχνική (μικρό βάθος πεδίου), αλλά πρέπει να είναι σκόπιμη

3. ΑΥΘΕΝΤΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

- Αποτυπώστε αυθεντικές εκφράσεις και ενέργειες
- Οι αυθόρμητες ή αυθεντικές στιγμές συχνά είναι καλύτερες από τις στημένες
- Η υπομονή ανταμείβεται! Περιμένετε την «αποφασιστική στιγμή»

Βασικές αρχές επεξεργασίας

Η διαδικασία επιλογής

Αρχές επιλογής

- Επιλέξτε εικόνες που μεταδίδουν με σαφήνεια το μήνυμά σας
- Αποφύγετε τις επαναλαμβανόμενες φωτογραφίες (εκτός αν η επανάληψη εξυπηρετεί κάποιο σκοπό)
- Αφαιρέστε εικόνες που αποσπούν την προσοχή ή προκαλούν σύγχυση

Ερωτήσεις που πρέπει να θέσετε:

- Αυτή η εικόνα προχωρά την ιστορία μου;
- Ποια συναισθήματα ή πληροφορίες μεταδίδει;
- Είναι οπτικά ισχυρή (σύνθεση, φωτισμός, ευκρίνεια);
- Ταιριάζει με τις άλλες εικόνες ως ακολουθία;

Βασικές αρχές επεξεργασίας

Περικοπή και αλληλουχία

Περικοπή

- Εστιάστε την προσοχή αφαιρώντας από τα άκρα τις πληροφορίες που αποσπούν
- Βελτιώστε τη σύνθεση (θυμηθείτε τον κανόνα των τρίτων)
- Αλλάξτε την αναλογία διαστάσεων (οριζόντια, κάθετη, τετράγωνη)
- *Μην κάνετε υπερβολική περικοπή, καθώς θα χάσετε ποιότητα*

Βασικές αρχές επεξεργασίας Περικοπή και αλληλουχία (συνέχεια)

Ακολουθία

- Τακτοποιήστε τις εικόνες σε μια λογική αφηγηματική σειρά (χρονική, συναισθηματική, εννοιολογική εξέλιξη)
- Δημιουργήστε οπτικό ρυθμό
- Δοκιμάστε πριν την οριστικοποίηση

Δωρεάν εργαλεία: GIMP, Pixlr, Photoshop (εάν είναι διαθέσιμο)
ή εφαρμογές επεξεργασίας για κινητά τηλέφωνα

Προσθήκη κειμένου, λεζάντων και ήχου

Κείμενο και λεζάντες

- Εξηγήστε, βελτιώστε ή παίξτε με το νόημα
- **Κρατήστε το κείμενο σύντομο**, οι εικόνες είναι το πιο σημαντικό εδώ
- Οι λεζάντες μπορούν να παρέχουν πλαίσιο, να θέτουν ερωτήσεις, να προσθέτουν ειρωνεία
- Επιλέξτε **ευανάγνωστη γραμματοσειρά** και κατάλληλη τοποθέτηση

Προσθήκη κειμένου, λεζάντων και ήχου (συνέχεια)

Ήχος

- **Φωνητική αφήγηση:** Η φωνή σας καθοδηγεί την ιστορία
- **Περιβαλλοντικός ήχος:** Ατμόσφαιρα (θόρυβος στην τάξη, ήχοι της φύσης, δρόμοι της πόλης)
- **Μουσική:** Δημιουργεί διάθεση και συναισθήματα
- *Ο ήχος πρέπει να συμπληρώνει τα οπτικά στοιχεία και όχι να τα ανταγωνίζεται*

Ισορροπία: Αφήστε τις εικόνες να αναπνέουν. Μην εξηγείτε υπερβολικά

Προσθήκη υλικού από ψηφιακά αποθετήρια

Γιατί να χρησιμοποιήσετε ψηφιακά αρχεία;

- Συνδέστε την αφήγησή σας με την ευρύτερη ιστορία και τον πολιτισμό
- Προσθέστε υλικό που δεν θα μπορούσατε να δημιουργήσετε μόνοι σας (ιστορικές φωτογραφίες, έγγραφα, έργα τέχνης)
- Διατηρήστε την πολιτιστική κληρονομιά με δημιουργικό τρόπο, δίνοντάς της ένα νέο πλαίσιο
- Ενισχύστε την αξιοπιστία και το βάθος

Τι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε:

- Ιστορικές φωτογραφίες και έγγραφα
- Έργα τέχνης και εικονογραφήσεις
- Ηχογραφήσεις και μουσική
- Κείμενα και λογοτεχνία
- Βίντεο κλιπ

Βασικά ψηφιακά αρχεία και πόροι

Σημαντικά αποθετήρια (όλα με ανοιχτή άδεια χρήσης):

Γενικά αρχεία:

- Europeana.org – Ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά (+50 εκατομμύρια τεκμήρια)
- Archive.org - Αρχείο Διαδικτύου (βιβλία, ταινίες, μουσική, λογισμικό)
- Euscreen.eu - Ευρωπαϊκά τηλεοπτικά αρχεία

Έργα δημιουργικής επαναχρησιμοποίησης:

- Archive to Alive Ένα σχολικό πρόγραμμα Erasmus που χρησιμοποιεί αρχεία
- Europeana gif it up - Δημιουργία GIF από αρχειακές ταινίες

Πώς να χρησιμοποιήσετε το αρχαιακό υλικό

- Αναζήτηση ανά θέμα, ημερομηνία ή τοποθεσία
- Φιλτράρετε για υλικό με ανοιχτή άδεια χρήσης (CC, δημόσιο τομέα)
- Λήψη και σωστή αναφορά πηγής
- Ενσωματώστε το προσεκτικά στην αφήγησή σας

Εργαλεία για δημιουργία και επεξεργασία του περιεχομένου της ψηφιακής σας ιστορίας:

📄 [Canva](#) – δημιουργήστε τη δική σας διάταξη, προσθέστε λεζάντες, μουσική, animations.

🎧 [Audacity](#) – δωρεάν λογισμικό για την ηχογράφηση και την επεξεργασία της αφήγησής σας ή των ηχητικών εφέ.

📺 [WeVideo](#) – πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο στο cloud (παρόμοιες λειτουργίες με το Canva, διαισθητική χρονολογική σειρά).

📱 [Clipchamp](#) – πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο της Microsoft, ενσωματώνει κείμενο, μεταβάσεις και ήχο.

🎬 [VEV Design](#) – πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων για διαδραστικές ιστορίες που βασίζεται σε πρόγραμμα περιήγησης.

Μην αισθάνεστε υπερβολικά πιεσμένοι – ξεκινήστε με ENA εργαλείο

Ενσωμάτωση φωνής και εικόνων σε μια αφήγηση

Πώς να συνδυάσετε φωνή και εικόνες

- Γράψτε ένα σύντομο σενάριο: 5-8 προτάσεις που εκφράζουν το συναίσθημα, όχι μόνο τα γεγονότα. Γράψτε όπως μιλάτε, όχι σαν έκθεση ιδεών
- Ταιριάξτε κάθε πρόταση με μια εικόνα που απεικονίζει το συναίσθημα ή την ιδέα της. Τα οπτικά και τα λεκτικά στοιχεία πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται, όχι να επαναλαμβάνονται
- Ηχογραφήστε τη φωνή σας αργά και καθαρά, δίνοντας έμφαση στις αλλαγές τόνου (θυμηθείτε το Webinar 2).
- Προσθέστε μουσική ή ήχους περιβάλλοντος για να δημιουργήσετε ατμόσφαιρα.

Ενσωμάτωση φωνής και εικόνων σε μια αφήγηση

Σαφήνεια: αποφύγετε την ακαταστασία και τους περισπασμούς.

Υψηλή αντίθεση για ευκολία ανάγνωσης (ειδικά κείμενο)

Συναισθηματική επίδραση: επιλέξτε εκφραστικές αλλά σεβαστές εικόνες. Τα αυθεντικά συναισθήματα δημιουργούν σύνδεση, ενώ η χειραγώγηση αποξενώνει.

Άμεσότητα: τα οπτικά στοιχεία πρέπει να είναι άμεσα κατανοητά — μια ματιά, ένα συναίσθημα. Αν μια εικόνα απαιτεί μια παράγραφο εξήγησης, δεν είναι κατάλληλη.

Τι κάνει μια ψηφιακή ιστορία ισχυρή;

[Το ημερολόγιο της Ρένια Σπίγκελ](#)

Ιστορικό ημερολόγιο που μετατράπηκε σε σειρά ταινιών μικρού μήκους.

→ Δείχνει τη δύναμη των αυθεντικών εγγράφων και της συναισθηματικής αφήγησης για τη δημιουργία ενσυναίσθησης.

Τι κάνει μια ψηφιακή ιστορία ισχυρή;

Τείχη

Μαθητές λυκείου μετέτρεψαν το ποίημα του Καβάφη «Τείχη» σε μια κινούμενη αφήγηση.

→ Δείχνει πώς η λογοτεχνία, τα συναισθήματα και η φωνή των μαθητών μπορούν να συγχωνευθούν σε μια ενιαία, περιεκτική ιστορία.

Δραστηριότητα 1

Δημιουργήστε ένα προσχέδιο ψηφιακής αφήγησης

- Σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες, δημιουργήστε ένα σύντομο storyboard ή μια παρουσίαση (3–5 εικόνες).
- Προσθέστε ένα σύντομο σενάριο (2–3 προτάσεις) που περιγράφει τι θα έλεγε η φωνή εκτός κάδρου.
- Επιλέξτε ένα θέμα που σχετίζεται με ένα σχολικό μάθημα (π.χ. επιστήμες, ιστορία, περιβάλλον).
- Χρησιμοποιήστε οποιοδήποτε από τα δωρεάν εργαλεία (Canva, Clipchamp, WeVideo κ.λπ.) για να δημιουργήσετε ένα προσχέδιο.
- Παρουσιάστε το προσχέδιό σας στην ομάδα και ζητήστε σχόλια ως προς:

- 1 Οπτική σαφήνεια
- 2 Συναισθηματικό τόνο
- 3 Συνέπεια μεταξύ εικόνας και φωνής

Ηθική και ψηφιακή πολιτότητα

Πνευματικά δικαιώματα και προστασία προσωπικών δεδομένων

 Πνευματικά δικαιώματα: Χρησιμοποιείτε μόνο φωτογραφίες, βίντεο ή ήχους που σας ανήκουν ή έχουν ανοιχτές άδειες (CC). *Μην* χρησιμοποιείτε **ποτέ χωρίς άδεια** μουσική, εικόνες ή βίντεο που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα. Αναφέρετε πάντα τις πηγές (ακόμα και όταν δεν απαιτείται από το νόμο, είναι ηθικό).

 Προστασία προσωπικών δεδομένων: μην μοιράζεστε ποτέ φωτογραφίες ανηλίκων που μπορούν να ταυτοποιηθούν χωρίς τη συγκατάθεσή τους. Να είστε προσεκτικοί με τις πληροφορίες που μπορούν να ταυτοποιήσουν κάποιον (ονόματα, τοποθεσίες, σχολεία). Σκεφτείτε: «Μπορεί αυτή η εικόνα να βλάψει το άτομο που απεικονίζεται αν μοιραστεί ευρέως;»

Συγκατάθεση και ηθική αναπαράσταση

 Συγκατάθεση: ενημερώνετε πάντα τα άτομα για τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί η εικόνα τους και δείξτε τους την τελική έκδοση. Το γεγονός ότι είπαν «ναι» μία φορά δεν σημαίνει ότι ισχύει για πάντα... ένα άτομο έχει το δικαίωμα να αλλάξει γνώμη.

 Αναπαράσταση: παρουσιάστε τους ανθρώπους και τους πολιτισμούς με σεβασμό — αποφύγετε τα στερεότυπα.

 Πλαίσιο: βεβαιωθείτε ότι οι επιλεγμένες εικόνες ταιριάζουν με το επιθυμητό μήνυμα (αποφύγετε την παραποίηση).

Ηθική αναπαράσταση

 Αναπαράσταση: παρουσιάστε τους ανθρώπους και τους πολιτισμούς με σεβασμό — αποφύγετε τα στερεότυπα.

 Πλαίσιο: βεβαιωθείτε ότι οι επιλεγμένες εικόνες ταιριάζουν με το επιθυμητό μήνυμα (αποφύγετε την παραποίηση).

Πλατφόρμες διαμοιρασμού

- Παρουσιάσεις στην τάξη
- Ιστοσελίδα ή ενημερωτικό δελτίο του σχολείου
- Κοινωνικά μέσα *(με ρυθμίσεις απορρήτου)*: Instagram, Facebook, Tik Tok
- Και άλλα πιο εξειδικευμένα όπως Storybird, Book creator, Toontastic και Canva

Επόμενα βήματα:

- Δημιουργήστε ιστορίες σχετικά με τα θέματα που μελετάτε: **Μαθήματα που σας βυθίζουν στον κόσμο τους!!!**
- Συνεχίστε να μαθαίνετε
- Μείνετε ηθικά σωστοί
- Να είστε θαρραλέοι και αυθεντικοί

Σκέψεις και ερωταποκρίσεις

Τελικές σκέψεις:

- Τι σας έμαθε η διαδικασία παραγωγής για την ψηφιακή αφήγηση ιστοριών;
- Τι ήταν πιο δύσκολο από το αναμενόμενο; Τι ήταν πιο εύκολο;
- Πώς θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις δεξιότητες στη μελλοντική σχολική ή προσωπική σας εργασία;
- Ποιες ηθικές επισημάνσεις θα θυμάστε;

Ευχαριστούμε!

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο ΕΑΕΑ μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Άδεια Creative Commons (CC)

Αναφορές και βιβλιογραφία

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Georgetown (2023) Οδηγός για τα πνευματικά δικαιώματα και την ηθική χρήση εικόνων.

Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://guides.library.georgetown.edu/c.php?g=75892&p=489440> (Πρόσβαση: 30 Ιουνίου 2025).

Hill, A. (2014) Ψηφιακή αφήγηση και ηθική: Συνεργατική δημιουργία και διευκόλυνση.

Voyiatzis, N., Sturaitis, E.I., Zikou, M. (2020). Αρχεία σε μετάβαση: Από τον κόσμο των βιβλιοθηκών στην τεχνητή νοημοσύνη
Ψηφιακό διδακτικό υλικό για εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πολιτιστικό Κέντρο Ωνάση

Derrida, J.(1995) Αρχείο πυρετός, μια φροϋδική εντύπωση.

Barthes, R., 1977. Ο θάνατος του συγγραφέα. Σε: S. Heath, εκδ. Εικόνα-Μουσική-Κείμενο. Λονδίνο: Fontana Press, σ. 142–1

Nabirye, K.H., 2025. Ψηφιακή αφήγηση: Μετασχηματίζοντας τις αφηγήσεις στον 21ο αιώνα. Eurasian Experiment Journal Of Humanities And Social Sciences σ. 36–43.

Liang, L. Οδηγός για τις Άδειες Ανοικτού Περιεχομένου (n.d.) v1.2. Piet Zwart Insituut

Modi, S., Gupta, T. & Rahmatullah, M. (2024), *Η ψηφιακή αφήγηση ως εργαλείο για την παγκόσμια ιθαγένεια και τη βιωσιμότητα*
Ενίσχυση της διαπολιτισμικής κατανόησης στην εκπαίδευση, *Journal of Interdisciplinary Studies in Education*, τόμος 13, σελ. 8

Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΩΝ FORIUM. FORMAZIONE DELLE RISORSE UMANE

SHOOT

Students Have Optimal Opportunities Together

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΑΣ

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης

Περιεχόμενο:

Η ιστορία μου έχει σαφές μήνυμα ή σκοπό;

Οι εικόνες μεταδίδουν αποτελεσματικά αυτό το μήνυμα;

Η ακολουθία είναι λογική και συναισθηματικά συνεκτική;

Τεχνικά

Είναι η ποιότητα της εικόνας επαρκής (εστίαση, φωτισμός, σύνθεση);

Ο ήχος είναι καθαρός και ισορροπημένος με τις εικόνες;

Οι μεταβάσεις είναι ομαλές;

Ηθικά:

Έχω λάβει τις απαραίτητες άδειες και συγκαταθέσεις;

Όλα τα υλικά προέρχονται από τις κατάλληλες πηγές και αναφέρονται σωστά;

Η ιστορία μου παρουσιάζει τα θέματα με σεβασμό και ακρίβεια;

Αντίκτυπος:

Ποια συναισθήματα ή κατανόηση ελπίζω να αποκτήσουν οι θεατές;

Το πέτυχα αυτό στο προσχέδιό μου; Τι χρειάζεται βελτίωση;

